

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1963 Nr. 20

A. TITEL

*Verdrag tot oprichting van een Europese Organisatie voor ruimteonderzoek, met Financieel Protocol en Protocol betreffende de financiering der Organisatie gedurende de eerste acht jaren van haar bestaan;
Parijs, 14 juni 1962*

B. TEKST

De tekst van Verdrag en Protocollen is geplaatst in *Trb.* 1963, 2.
In overeenstemming met artikel XX, eerste lid, van het Verdrag zijn Verdrag en Protocollen nog ondertekend voor:

Denemarken 20 december 1962

C. VERTALING

**Verdrag tot oprichting van een Europese Organisatie
voor ruimteonderzoek**

De Staten die partij zijn bij dit Verdrag,

Verlangende te geraken tot Europese samenwerking op het gebied van het ruimteonderzoek uitsluitend voor vreedzame doeleinden,

Overwegende de voorstellen ingediend door de Voorbereidende Commissie, ingesteld bij de Overeenkomst die op 1 december 1960 te Meyrin (Zwitserland) voor ondertekening is opengesteld,

Zijn overeengekomen als volgt:

Artikel I

De Organisatie

1. Hierbij wordt een Europese Organisatie voor ruimteonderzoek, hierna te noemen „de Organisatie”, opgericht.

2. De Leden van de Organisatie, hierna te noemen „Lid-Staten”, zijn de Staten die het Verdrag ondertekenen en bekrachtigen over-

eenkompstig artikel XX en de Staten die er overeenkomstig artikel XXII toe toetreden.

3. De zetel van de Organisatie is gevestigd te Parijs.

Artikel II

Doel

Het doel van de Organisatie is de samenwerking tussen Europese Staten op het gebied van het ruimteonderzoek en de ruimtevaarttechniek, uitsluitend voor vreedzame doeleinden, tot stand te brengen en te bevorderen.

Artikel III

Inlichtingen en gegevens

1. De wetenschappelijke resultaten van de met hulp van de Organisatie uitgevoerde proefnemingen worden gepubliceerd of op andere wijze algemeen toegankelijk gemaakt. Na voorafgaand gebruik door de met de proefnemingen belaste wetenschappelijke onderzoekers, worden de uit deze proefnemingen voortkomende verwerkte gegevens het eigendom van de Organisatie.

2. Met inachtneming van de eventuele octrooirechten worden de technische resultaten van de werkzaamheden van de Organisatie gewoonlijk gepubliceerd of op andere wijze algemeen toegankelijk gemaakt.

3. De Lid-Staten vergemakkelijken de uitwisseling van wetenschappelijke en technische gegevens, met dien verstande dat een Lid-Staat niet verplicht is tot mededeling van buiten de Organisatie om verkregen gegevens, indien hij van mening is dat een zodanige mededeling in strijd is met zijn nationale veiligheid, of met de bepalingen van zijn overeenkomsten met derden, of dat deze mededeling een schending zou betekenen van de voorwaarden waaronder deze gegevens werden verkregen.

Artikel IV

Uitwisseling van personen

De Lid-Staten vergemakkelijken de uitwisseling van personen die zich bezig houden met het ruimteonderzoek en de ruimtevaarttechniek, mits dit geen invloed heeft op de toepassing op deze personen van hun wetten en voorschriften inzake binnenkomst en verblijf in, of vertrek uit, hun grondgebied.

Artikel V

Programma en werkzaamheden

Overeenkomstig het doel waarvoor zij is opgericht, voert de Organisatie een programma van wetenschappelijk onderzoek en daar-

mede verband houdende technische werkzaamheden uit, in het bijzonder:

- (a) het ontwerpen en vervaardigen van nuttige ladingen van sondeerraketten, en het ontwerpen en vervaardigen van satellieten en ruimtesonden, uitgerust met instrumenten die door de Lid-Staten of door de Organisatie zelf worden geleverd;
- (b) het aanschaffen van raketten en het treffen van maatregelen voor hun lancering;
- (c) het verschaffen van middelen voor het ontvangen, verzamelen, verwerken en analyseren van gegevens;
- (d) het verlenen van steun aan het onderzoek en de ontwikkeling die voor haar programma nodig zijn;
- (e) het bevorderen en leggen van contacten tussen wetenschappelijke onderzoekers en ingenieurs, alsmede het bevorderen en zorgdragen voor de uitwisseling en voortgezette opleiding van deze personen;
- (f) het verspreiden van gegevens onder de Lid-Staten;
- (g) het samenwerken met onderzoeksinstituten in de Lid-Staten en het verlenen van medewerking bij de coördinatie van hun inspanningen;
- (h) het treffen van contractuele regelingen voor het gebruik van lanceerterreinen voor raketten en satellieten en andere installaties die in de Lid-Staten of in andere Staten beschikbaar zijn.

Artikel VI

Instellingen

De Organisatie kan de voor haar programma noodzakelijke instellingen in het leven roepen en doen functioneren. Om aan de eerste eisen te voldoen richt zij de volgende instellingen op en doet deze functioneren:

- (a) een Europees Centrum voor Ruimtevaarttechniek; dit Centrum zal zich belasten met — of regelingen treffen voor — de in artikel V (a) bedoelde werkzaamheden en zal technisch onderzoek op nieuwe gebieden en bijzondere studies op het gebied van het ruimteonderzoek bevorderen en daaraan deelnemen;
- (b) een laboratorium voor onderzoek dat zich in de nabijheid zal bevinden van het onder (a) bedoelde Centrum; dit laboratorium zal zich belasten met gemeenschappelijke onderzoeksprogramma's, en wel van een door de in artikel X bedoelde Raad nodig geoordeelde minimum-omvang, ter voltooiing of aanvulling van de in de Lid-Staten ondernomen wetenschappelijke studies;

- (c) installaties voor het lanceren van sondeerraketten;
- (d) een Centrum voor het verwerken van meetgegevens en volg-, verremeting- en afstandsbedieningstations, uitgerust met de apparatuur die nodig is voor het uitvoeren van de in artikel V (c) genoemde taken.

Artikel VII

Lanceringen

1. Het programma van de Organisatie voorziet in de lancering van:

- (a) sondeerraketten;
- (b) kleine satellieten in lage banen en kleine ruimtesonden;
- (c) grote satellieten en grote ruimtesonden.

2. De Raad beslist over het aantal uit te voeren lanceringen; hij houdt hierbij rekening met de noodzaak redelijke mogelijkheden te verschaffen voor het uitvoeren van wetenschappelijk waardevolle proefnemingen die door de Lid-Staten of door de Organisatie zelf zijn voorbereid.

Artikel VIII

Bijzondere projecten

Indien een of meer Lid-Staten, buiten het onderling overeengekomen programma om doch binnen het kader der werkzaamheden der Organisatie, een project entameren, ten aanzien waarvan de Raad met een twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten beslist dat de Organisatie hiervoor hulp zal verlenen of hiervoor haar installaties ter beschikking zal stellen, dienen de hieruit voor de Organisatie voortvloeiende kosten door de betrokken Staat of Staten aan de Organisatie te worden terugbetaald.

Artikel IX

Organen

De Organisatie bestaat uit een Raad en een Directeur-Generaal, bijgestaan door personeel.

Artikel X

De Raad — Samenstelling

1. De Raad bestaat uit vertegenwoordigers van de Lid-Staten. Iedere Lid-Staat wordt vertegenwoordigd door niet meer dan twee afgevaardigden, die door adviseurs mogen worden vergezeld.

Bijeenkomsten

2. De Raad komt tenminste tweemaal per jaar bijeen. De bijeenkomsten worden gehouden ter plaatse waar de Organisatie haar zetel heeft, tenzij de Raad anders bepaalt.

Bureau

3. De Raad kiest een voorzitter en twee vice-voorzitters, wier ambtstermijn een jaar bedraagt en die niet meer dan tweemaal achtereen kunnen worden herkozen.

Bevoegdheden

4. Het is de taak van de Raad met inachtneming van de bepalingen van dit Verdrag:

- (a) het beleid van de Organisatie ten aanzien van wetenschappelijke, technische en bestuursaangelegenheden vast te stellen;
- (b) de programma's en de jaarlijkse werkplannen van de Organisatie goed te keuren;
- (c) om de drie jaar, door middel van een door alle Lid-Staten met eenparigheid van stemmen genomen besluit, de omvang vast te stellen van de aan de Organisatie voor de eerstvolgende periode van drie jaar beschikbaar te stellen middelen;
- (d) om de drie jaar, door middel van een door alle Lid-Staten met eenparigheid van stemmen genomen besluit, voorlopig de omvang vast te stellen van de middelen voor de periode van drie jaar die onmiddellijk volgt op de eerstvolgende periode van drie jaar;
- (e) de jaarlijkse begroting van de Organisatie met twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten en overeenkomstig de krachtens artikel III van het bij dit Verdrag behorende Financiële Protocol terzake genomen beslissingen, aan te nemen;
- (f) het financiële reglement van de Organisatie met een twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten vast te stellen;
- (g) de uitgaven aan een onderzoek te onderwerpen en de gecontroleerde jaarrekeningen van de Organisatie te publiceren;
- (h) het personeelsstatuut met een twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten aan te nemen en met dezelfde meerderheid beslissingen te nemen ten aanzien van de totale personeelssterkte, een en ander binnen de grenzen van de goedgekeurde begroting;
- (i) een jaarrapport te publiceren;
- (j) tot in bijzonderheden uitgewerkte regels aan te nemen betreffende de toepassing van artikel III;
- (k) te beslissen over de toetreding van nieuwe Lid-Staten overeenkomstig de bepalingen van artikel XXII, alsmede over de overeenkomstig artikel XVII te treffen regelingen voor het geval een Lid-Staat dit Verdrag opzegt;

- (l) alle beslissingen te nemen ten aanzien van de samenwerking met de in artikel XIII bedoelde organisaties, regeringen en instellingen;
- (m) alle nodige maatregelen te nemen opdat de Organisatie haar taak binnen het kader van dit Verdrag naar behoren kan uitvoeren.

Stemrecht

- 5. (a) Iedere Lid-Staat bezit in de Raad een stem.
- (b) Een Lid-Staat kan in de Raad geen stem uitbrengen, indien het bedrag van de aan de Organisatie verschuldigde achterstallige contributies hoger is dan het bedrag der door die Lid-Staat voor het lopende en onmiddellijk daaraan voorafgaande begrotingsjaar verschuldigde contributies.
- (c) Op iedere vergadering van de Raad is de aanwezigheid van de meerderheid der Lid-Staten vereist om het quorum te vormen.
- (d) De beslissingen van de Raad worden genomen met een enkelvoudige meerderheid van de vertegenwoordigde, hun stem uitbrengende Lid-Staten, tenzij in dit Verdrag anders wordt bepaald.
- (e) Tijdens het achtste jaar van het bestaan van de Organisatie onderwerpt de Raad de in lid 4 (c) en (d) van dit artikel vervatte bepalingen inzake het stemrecht aan een onderzoek en kan bij een met eenparigheid van stemmen genomen besluit van alle Lid-Staten een aanbeveling doen tot wijziging van die bepalingen in het licht van de dan heersende omstandigheden en de opgedane ervaringen.

Reglement van orde

- 6. Met inachtneming van de bepalingen van dit Verdrag, stelt de Raad zijn eigen reglement van orde vast.

Suborganen

- 7. De Raad kan de voor het doel van de Organisatie vereiste suborganen instellen. De oprichting en de taak van deze organen worden bepaald door de Raad met een twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten.

Artikel XI

De Directeur-Generaal

- 1. (a) De Raad benoemt met een twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten een Directeur-Generaal voor een vastgestelde termijn en kan, eveneens met een twee-derde meerderheid, het dienstverband van deze functionaris beëindigen.

- (b) De Directeur-Generaal is de hoogste leidinggevende functionaris van de Organisatie en vertegenwoordigt haar in rechte. Hij oefent het gezag uit over de verschillende instellingen van de Organisatie. Ten aanzien van het financiële beheer van de Organisatie handelt hij overeenkomstig de bepalingen van het bij het Verdrag behorende Financiële Protocol. Hij legt jaarlijks een rapport over en neemt zonder stemrecht deel aan de vergaderingen van de Raad.
- (c) Bij de inwerkingtreding van dit Verdrag, of indien de functie van Directeur-Generaal op een later tijdstip vacant wordt, kan de Raad de benoeming van de Directeur-Generaal voor een door de Raad noodzakelijk geachte tijd uitstellen. In dat geval benoemt de Raad een persoon om in plaats van de Directeur-Generaal op te treden; de aldus benoemde persoon heeft de bevoegdheden en verantwoordelijkheden die de Raad hem toekent.
2. De Directeur-Generaal wordt bijgestaan door het door de Raad noodzakelijk geachte en toegestane wetenschappelijke, technische, beleids- en administratieve personeel.
3. Het personeel wordt aangesteld en ontslagen door de Raad op aanbeveling van de Directeur-Generaal. De personeelsleden worden aangesteld op grondslag van hun bekwaamheid, waarbij rekening wordt gehouden met een billijke verdeling van de beschikbare plaatsen onder de onderdanen van de verschillende Lid-Staten. De Raad benoemt en ontslaat personeel met een twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten. De Raad kan, eveneens met een twee-derde meerderheid, de bevoegdheid tot de aanstelling en het ontslag van personeel aan de Directeur-Generaal delegeren. Alle benoemingen en ontslagen dienen te geschieden overeenkomstig het door de Raad aan te nemen personeelsstatuut. Alle wetenschappelijke onderzoekers die geen lid zijn van het personeel en die door de Raad zijn uitgenodigd bij de instellingen van de Organisatie wetenschappelijk onderzoek te verrichten, staan onder het gezag van de Directeur-Generaal en dienen zich te houden aan door de Raad vastgestelde algemene voorschriften.
4. De verantwoordelijkheden die de Directeur-Generaal en het personeel ten opzichte van de Organisatie bezitten dragen uitsluitend een internationaal karakter. Bij de uitoefening van hun taak mogen zij geen enkele regering of instantie buiten de Organisatie instructies vragen; evenmin mogen zij dergelijke instructies aanvaarden. Iedere Lid-Staat eerbiedigt de internationale aard van de verantwoordelijkheden van de Directeur-Generaal en de personeelsleden en stelt geen pogingen in het werk hen bij de uitoefening van hun functie te beïnvloeden.

Artikel XII

Financiële bijdragen

1. Iedere Lid-Staat draagt bij zowel in de kapitaalsuitgaven als in de lopende bedrijfskosten van de Organisatie, en wel

- (a) voor het tijdvak dat afloopt op de 31e december van het tweede volle begrotingsjaar, in overeenstemming met het bij dit Verdrag behorende Financiële Protocol, en
- (b) daarna overeenkomstig een schaal die elke drie jaar door de Raad met een twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten wordt vastgesteld en die is gebaseerd op het gemiddelde netto nationale inkomen tegen factorkosten van iedere Lid-Staat over de laatste drie jaren waarover statistieken beschikbaar zijn, behoudens de volgende uitzonderingen:
 - i) geen Lid-Staat kan worden verplicht een contributie te betalen, die meer bedraagt dan 25% van het door de Raad vastgestelde totale contributiebedrag en dat de Raad noodzakelijk acht om de kosten van het programma te bestrijden;
 - ii) de Raad kan met een twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten besluiten, rekening te houden met eventuele bijzondere omstandigheden van een Lid-Staat en diens bijdragen dienovereenkomstig voor een bepaald tijdvak verminderen. Voor de toepassing van deze bepaling wordt met name als bijzondere omstandigheid aangemerkt een situatie waarin het jaarlijkse inkomen van een Lid-Staat per hoofd der bevolking beneden een door de Raad met een twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten vastgesteld bedrag blijft.

2. (a) Staten die partij worden bij dit Verdrag na de 31e december die volgt op de inwerkingtreding ervan, dienen naast hun bijdrage in de toekomstige kapitaalsonkosten en lopende bedrijfskosten, een bijzondere bijdrage te leveren in de reeds door de Organisatie gemaakte kapitaalsonkosten. De grootte van deze bijzondere bijdrage wordt door de Raad met een twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten vastgesteld.

(b) Alle bijdragen die zijn geleverd overeenkomstig de bepalingen van bovenstaande alinea (a) worden aangewend ter vermindering van de bijdragen van de andere Lid-Staten, tenzij de Raad met een twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten anders bepaalt.

3. De krachtens de bepalingen van dit artikel verschuldigde bijdragen worden betaald overeenkomstig het bij dit Verdrag behorende Financiële Protocol.

4. De Directeur-Generaal kan, met inachtneming van eventueel door de Raad te geven richtlijnen, giften en legaten aan de Organisatie aanvaarden, mits deze giften of legaten niet worden verleend

op voorwaarden die onverenigbaar zijn met de doelstellingen van de Organisatie.

Artikel XIII

Samenwerking

De Organisatie kan, wanneer de Raad daartoe met eenparigheid van stemmen besluit, met andere internationale organisaties en instellingen en met regeringen, organisaties en instellingen van niet-Lid-Staten, samenwerken.

Artikel XIV

Rechtspositie en voorrechten

1. De Organisatie bezit rechtspersoonlijkheid.
2. De rechtspositie en de voorrechten en immuniteiten van de Organisatie, van de personen die bij haar in dienst zijn, alsmede van de vertegenwoordigers van de Lid-Staten, worden in een tussen de Lid-Staten te sluiten Protocol omschreven.
3. Tussen de Organisatie en de Lid-Staten op wier grondgebied de zetel van de Organisatie en de overeenkomstig de bepalingen van artikel VI op te richten instellingen van de Organisatie zijn gevestigd, worden overeenkomsten gesloten betreffende de zetel en bedoelde instellingen.

Artikel XV

Wijzigingen

1. De Raad kan aan de Lid-Staten aanbevelingen doen tot wijziging van dit Verdrag. Een Lid-Staat die een wijziging wenst voor te stellen doet de Directeur-Generaal mededeling van de voorgestelde wijziging. De Directeur-Generaal stelt alle Lid-Staten in kennis van iedere hem aldus medegedeelde wijziging, en wel tenminste drie maanden voordat deze wijziging in de Raad zal worden besproken.
2. Voor iedere door de Raad aanbevolen wijziging is schriftelijke aanvaarding door alle Lid-Staten vereist. Zij treedt in werking dertig dagen nadat de Franse Regering van alle Lid-Staten mededeling van aanvaarding heeft ontvangen. De Franse Regering deelt alle Lid-Staten de datum van inwerkingtreding van iedere zodanige wijziging mede.
3. De Raad kan het bij dit Verdrag behorende Financiële Protocol wijzigen met eenparigheid van stemmen van alle Lid-Staten, mits een zodanige wijziging niet in strijd is met het Verdrag. Een zodanige wijziging wordt van kracht op een met eenparigheid van stemmen door de Raad vast te stellen datum. De Directeur-Generaal doet alle Lid-Staten mededeling van iedere zodanige wijziging en van de datum waarop zij in werking treedt. De tabel in de Bijlage bij het Financiële Protocol mag slechts worden gewijzigd overeenkomstig de in lid 1 (b) van artikel XII vastgelegde berekeningsgrondslag.

Artikel XVI

Geschillen

Elk geschil betreffende de uitlegging of toepassing van dit Verdrag, dat niet wordt geregeld door de goede diensten van de Raad, dient te worden voorgelegd aan het Internationale Gerechtshof, tenzij de Lid-Staten overeenstemming bereiken over een andere wijze van regeling.

Artikel XVII

Opzegging

1. Nadat dit Verdrag zes jaar van kracht is geweest, kan iedere Lid-Staat het opzeggen door daarvan mededeling te doen aan de Franse Regering, die de Directeur-Generaal van deze mededeling in kennis stelt. De opzegging wordt van kracht aan het einde van het begrotingsjaar dat volgt op het jaar waarin de mededeling werd gedaan.

2. Een Lid-Staat die het Verdrag opzegt dient de Organisatie schadeloos te stellen voor alle eigendommen op zijn grondgebied die daardoor voor de Organisatie verloren gaan, tenzij een bijzondere overeenkomst kan worden gesloten, die de Organisatie in staat stelt van deze eigendommen gebruik te blijven maken.

Artikel XVIII

Het niet nakomen van verplichtingen

Indien een Lid-Staat zijn uit het Verdrag voortvloeiende verplichtingen niet nakomt houdt hij, na een door de Raad met een tweederde meerderheid van alle Lid-Staten genomen besluit, op Lid te zijn van de Organisatie. In dit geval zijn de bepalingen van lid 2 van artikel XVII van toepassing.

Artikel XIX

Ontbinding

1. De Organisatie wordt ontbonden wanneer er te eniger tijd minder dan vijf Lid-Staten zijn. Zij kan te allen tijde worden ontbonden, nadat daarover door de Lid-Staten overeenstemming is bereikt.

2. Wanneer de Organisatie wordt ontbonden, stelt de Raad een liquidatieorgaan in, dat in onderhandeling zal treden met de Staten op wier grondgebied de zetel en de instellingen van de Organisatie op dat ogenblik zijn gevestigd. Ten behoeve van de liquidatie behoudt de Organisatie haar rechtspersoonlijkheid.

3. Elk overschot wordt verdeeld onder de Staten die op het ogenblik van de ontbinding Lid van de Organisatie zijn, en wel in verhouding tot de contributies die zij vanaf het ogenblik waarop zij partij werden bij het Verdrag daadwerkelijk hebben betaald. Indien er een tekort is, wordt dit over bovenbedoelde Staten omgeslagen in de ver-

houding waarin hun contributies voor het lopende begrotingsjaar zijn vastgesteld.

Artikel XX

Ondertekening en bekrachtiging

1. Dit Verdrag en het daarbij behorende Financiële Protocol, dat een integrerend deel van het Verdrag vormt, staat tot 31 december 1962 open voor ondertekening door de Staten die partij zijn bij de op 1 december 1960 te Meyrin gesloten Overeenkomst.

2. Dit Verdrag en het daarbij behorende Financiële Protocol dienen te worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging worden nedergelegd bij de Franse Regering.

3. Zolang de ondertekenende Staten hun akten van bekrachtiging niet hebben nedergelegd kunnen zij zich tot 31 december 1963 doen vertegenwoordigen op de vergaderingen van de Raad en aan de werkzaamheden van de Raad deelnemen, echter zonder stemrecht te hebben.

Artikel XXI

Inwerkingtreding

1. Dit Verdrag en het daarbij behorende Financiële Protocol treden in werking wanneer zes Staten deze hebben bekrachtigd, mits

- (a) het totaal van hun bijdragen volgens de in Bijlage I bij het Financiële Protocol vervatte schaal tenminste vijfenzeventig procent bedraagt, en
- (b) Frankrijk en alle Staten op wier grondgebied de Organisatie na verloop van tijd instellingen zal bezitten zoals bedoeld in artikel VI tot deze zes Staten behoren, tenzij bijzondere regelingen kunnen worden getroffen om het functioneren van deze instellingen te verzekeren.

2. Dit Verdrag en het daarbij behorende Financiële Protocol treden voor iedere andere ondertekenende of toetredende Staat in werking op de datum van nederlegging van onderscheidenlijk zijn akte van bekrachtiging of zijn akte van toetreding.

Artikel XXII

Toetreding

1. Met ingang van 1 januari volgend op de inwerkingtreding van dit Verdrag, kan elke Staat die dit Verdrag niet heeft ondertekend tot het Verdrag en het daarbij behorende Financiële Protocol toetreden bij een door de Raad met eenparigheid van stemmen van alle Lid-Staten genomen besluit.

2. Indien een Staat tot de Organisatie wenst toe te treden, deelt hij dit mede aan de Directeur-Generaal, die de Lid-Staten van dit

verzoek in kennis stelt tenminste drie maanden voordat het aan de Raad ter beslissing wordt voorgelegd.

3. De akten van toetreding worden nedergelegd bij de Franse Regering.

Artikel XXIII

Mededelingen

1. De Franse Regering doet alle ondertekenende en toetredende Staten mededeling van de nederlegging van iedere akte van bekrachtiging of toetreding en doet alle ondertekenende Staten mededeling van de inwerkingtreding van dit Verdrag.

2. De Directeur-Generaal van de Organisatie doet alle Lid-Staten mededeling van iedere krachtens artikel XVII gedane opzegging van het Verdrag of van beëindiging van het Verdrag overeenkomstig artikel XVIII.

Artikel XXIV

Registratie

Nadat dit Verdrag in werking is getreden, doet de Franse Regering het registreren bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties overeenkomstig artikel 102 van het Handvest der Verenigde Naties.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Verdrag hebben ondertekend.

GEDAAN te Parijs, de veertiende juni negentienhonderd tweenzestig, in de Engelse en de Franse taal, zijnde de beide teksten gelijkelijk authentiek, in een enkel exemplaar, dat zal worden nedergelegd in het archief van de Franse Regering, die daarvan gewaarmerkte afschriften doet toekomen aan alle ondertekenende en toetredende Staten.

(Voor de ondertekeningen zie Trb. 1963, 2, blz. 22 en 23, alsmede blz. 1 hierboven.)

**Financieel Protocol behorend bij het Verdrag tot
oprichting van een Europese Organisatie voor
ruimteonderzoek**

De Staten die partij zijn bij dit Protocol,

Partij zijnde bij het Verdrag tot oprichting van een Europese Organisatie voor ruimteonderzoek, hierna onderscheidenlijk te noemen „het Verdrag” en „de Organisatie”, dat op 14 juni 1962 te Parijs werd ondertekend,

Verlangende een regeling te treffen voor het financiële beheer van genoemde Organisatie,

Zijn overeengekomen als volgt:

Artikel I

De begroting

1. Het begrotingsjaar van de Organisatie loopt van 1 januari tot en met 31 december.

2. De Directeur-Generaal doet de Lid-Staten uiterlijk op 1 september van elk jaar een ontwerpbegroting voor het volgende begrotingsjaar toekomen, waarbij hij rekening houdt met de bepalingen van artikel III.

3. De ontwerpbegroting wordt bestudeerd door de Administratieve en Financiële Commissie, ingesteld krachtens artikel IV van dit Protocol, en wordt vervolgens aan de Raad doorgezonden tezamen met het door de Commissie terzake uitgebrachte verslag.

4. De Raad dient de begroting vóór de aanvang van elk begrotingsjaar aan te nemen.

5. Ramingen van inkomsten en uitgaven worden onder algemene hoofdstukken gerangschikt. Overboekingen van het ene hoofdstuk naar het andere zijn slechts toegestaan met goedkeuring van de Administratieve en Financiële Commissie.

Artikel II

Herziening der begroting

De Raad kan de Directeur-Generaal verzoeken een herziene begroting in te dienen indien de omstandigheden dit nodig maken.

Een besluit dat extra uitgaven met zich brengt wordt eerst geacht door de Raad te zijn goedgekeurd, nadat deze een door de Directeur-Generaal ingediende raming van de desbetreffende extra uitgaven heeft goedgekeurd.

Artikel III

Begrotingen op langere termijn

1. Zo spoedig als na de inwerkingtreding van dit Verdrag mogelijk is, stelt de Raad met een twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten het uitgavenpeil voor elk jaar van de eerste periode van drie jaar vast, en wel binnen de grenzen waarover voor die periode overeenstemming is bereikt.

2. Voor de daarna volgende drie-jaarlijkse perioden stelt de Raad, eveneens met een twee-derde meerderheid van alle Lid-Staten, in het jaar dat aan elke zodanige periode voorafgaat het uitgavenpeil vast voor elk jaar, en wel binnen de overeenkomstig de bepalingen van lid 4 (c) van artikel X van het Verdrag bepaalde grenzen.

Artikel IV

De Administratieve en Financiële Commissie

De Raad stelt een Administratieve en Financiële Commissie in, die is samengesteld uit vertegenwoordigers van alle Lid-Staten, ten einde onder meer de in het Financiële Reglement van de Organisatie omschreven taken uit te voeren.

Artikel V

Contributies

1. Voor de periode die aanvangt bij de inwerkingtreding van het Verdrag en eindigt op de 31e december daaropvolgend, treft de Raad voorlopige begrotingsvoorzieningen; de hiervoor benodigde gelden komen ten laste van de contributies voorzien in paragraaf 1 van de Bijlage bij dit Protocol.

2. Voor de twee daarop volgende begrotingsjaren worden de goedgekeurde begrotingsuitgaven bestreden uit contributies die worden vastgesteld in dezelfde verhouding als de percentages vervat in paragraaf 2 van de Bijlage bij dit Protocol.

3. Voor de volgende begrotingsjaren worden de goedgekeurde begrotingsuitgaven bestreden uit de bijdragen voorzien in lid 1 (b) van artikel XII van het Verdrag.

4. Wanneer een Staat die niet voorkomt in de tabel van de Bijlage bij dit Protocol, partij wordt bij het Verdrag na de 31e december die volgt op de datum van inwerkingtreding van het Verdrag, worden de contributies van alle Lid-Staten herzien op basis van de statistieken van het nationale inkomen die betrekking hebben op dezelfde jaren als die welke voorkomen in de bestaande schaal en de nieuwe schaal wordt van kracht op een door de Raad te bepalen datum. Er worden eventueel terugbetalingen verricht teneinde te verzekeren dat de door alle Lid-Staten voor het lopende jaar betaalde contributies in overeenstemming zijn met het besluit van de Raad.

5. (a) De Administratieve en Financiële Commissie stelt, in overleg met de Directeur-Generaal, een betalingswijze der contributies vast, die verenigbaar is met een juiste financiering van de Organisatie.
- (b) De Directeur-Generaal stelt daarna de Lid-Staten in kennis van de grootte van hun contributies en van de data waarop de betalingen dienen plaats te vinden.

Artikel VI

Valuta's der contributies

1. De begroting van de Organisatie wordt uitgedrukt in rekeneenheden van 0,88867088 gram fijn goud.
2. In beginsel betaalt iedere Lid-Staat zijn contributie in zijn eigen valuta. Een Lid-Staat dient evenwel zijn contributie geheel of gedeeltelijk te betalen in een valuta die de Organisatie voor de uitoefening van haar taken nodig kan hebben indien de Directeur-Generaal hierom, overeenkomstig de bepalingen van lid 5 van artikel V, verzoekt.

Artikel VII

Bedrijfskapitaalsfonds

De Raad kan bij een met eenparigheid van stemmen van alle Lid-Staten genomen besluit een bedrijfskapitaalsfonds instellen.

Artikel VIII

Boekhouding en controle

1. De Directeur-Generaal houdt een nauwkeurige boekhouding bij van alle ontvangsten en uitgaven.
2. De boekhouding van het totaal der ontvangsten en uitgaven wordt door een Controlecommissie gecontroleerd. De Raad beslist met twee-derde meerderheid welke Lid-Staten zullen worden uitgenodigd uit hun hoofdamtaren accountants voor te dragen die, met inachtneming van billijke roulering, in deze Commissie zitting zullen nemen, en benoemt, eveneens met twee-derde meerderheid, op basis van deze voordacht, een voorzitter van de Commissie voor een termijn van niet langer dan drie jaar.
3. Het doel van de controle, die zal plaats vinden aan de hand van de desbetreffende stukken en die, indien dit noodzakelijk mocht zijn, in de gebouwen van de Organisatie zal worden uitgevoerd, is vast te stellen of de uitgaven in overeenstemming zijn met wat in de begroting dienaangaande is bepaald, alsmede of de boekhouding op wettige en juiste wijze gevoerd wordt. De Commissie brengt eveneens verslag uit over het economische beheer van de financiële middelen van de Organisatie. Aan het einde van elk begrotingsjaar stelt de Commissie

een verslag op, dat door een meerderheid van haar leden dient te worden goedgekeurd en daarna aan de Raad dient te worden doorgezonden.

4. De Controlecommissie belast zich verder met andere taken zoals bepaald in het door de Raad goedgekeurde Financiële Reglement.

5. De Directeur-Generaal verschaft de accountants alle gegevens en verleent hun al de hulp die zij bij de uitoefening van hun taak nodig hebben.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN te Parijs, de veertiende juni negentienhonderd tweeënzestig, in de Engelse en de Franse taal, zijnde de beide teksten gelijkelijk authentiek, in een enkel exemplaar, dat wordt nedergelegd in het archief van de Franse Regering, die daarvan aan alle ondertekende en toetredende Staten gewaarmerkte afschriften doet toekomen.

Bijlage

- (1) *Contributies voor de periode eindigende op de 31ste december volgende op de inwerkingtreding van het Verdrag.*
- (a) De Staten die partij zijn bij het Verdrag op de datum waarop het in werking treedt, en de andere Staten die er gedurende de periode die eindigt op de daaropvolgende 31ste december eventueel partij bij worden, dragen tezamen het totaal bedrag bij dat nodig is ingevolge de door de Raad uit hoofde van lid 1 van artikel V van dit Protocol te treffen voorlopige begrotingsvoorzieningen.
- (b) De contributies van de Staten die partij zij bij het Verdrag op het ogenblik dat de Raad voor de eerste maal dergelijke voorlopige begrotingsvoorzieningen treft, worden voorlopig vastgesteld op de basis vermeld in lid 2 van artikel V, onverminderd de bepalingen genoemd in lid 1 (b) van artikel XII van het Verdrag.
- (c) De contributies van de Staten die partij worden bij het Verdrag gedurende de periode tussen de eerste gelegenheid waarbij voorlopige begrotingsvoorzieningen zijn getroffen en de daaropvolgende 31ste december zullen voorlopig worden vastgesteld op zodanige wijze dat de voorlopige contributies van alle Lid-Staten zich op dezelfde wijze zullen verhouden als de in paragraaf 2 van deze Bijlage genoemde percentages. Deze contributies dienen hetzij, zoals bepaald onder het hiernavolgende punt (d), om daarna een deel van de voordien door de andere Lid-Staten betaalde voorlopige contributies terug te betalen, hetzij om door de Raad gedurende die periode goedgekeurde aanvullende begrotingsuitgaven te bestrijden.
- (d) De definitieve contributies die gedurende de periode eindigende op de 31ste december die volgt op de inwerkingtreding van het Verdrag verschuldigd zijn door alle Staten die op die datum partij zijn bij het Verdrag, zullen na die datum met terugwerkende kracht worden vastgesteld op basis van de totale begroting voor die periode, zodat zij gelijk zullen zijn aan de contributies die betaald hadden moeten worden indien die Staten partij bij het Verdrag waren geworden op de datum van zijn inwerkingtreding. Ieder bedrag dat door een Lid-Staat is betaald boven zijn aldus met terugwerkende kracht vastgestelde contributie wordt in het credit van die Lid-Staat geboekt.
- (e) Indien al de Staten genoemd in de in paragraaf 2 van deze Bijlage opgenomen schaal vóór de 31ste december volgende op de inwerkingtreding van het Verdrag partij bij het Verdrag zijn geworden, zijn hun procentuele contributies aan de

totale begroting voor die periode gelijk aan die welke in die schaal zijn vastgesteld.

- (2) *Schaal die als basis dient voor de berekening van de contributies gedurende de periode waarop de leden 1 en 2 van artikel V van dit Protocol betrekking hebben.*

	Percentage
Australië	1,99
België	4,21
Denemarken	2,10
Bondsrepubliek Duitsland	21,48
Frankrijk	18,22
Italië	10,64
Nederland	4,04
Noorwegen	1,60
Spanje	2,53
Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland	25,00
Zweden	4,92
Zwitserland	3,27
Totaal	<u>100,00</u>

(Voor de ondertekeningen zie Trb. 1963, 2, blz. 32, 33 en 34, alsmede blz. 1 hierboven.)

**Protocol betreffende de financiering van de Europese
Organisatie voor ruimteonderzoek gedurende de
eerste acht jaar van haar bestaan**

De Staten die partij zijn bij dit protocol,

Partij zijnde bij het Verdrag tot oprichting van een Europese Organisatie voor ruimteonderzoek, hierna onderscheidenlijk te noemen „het Verdrag” en „de Organisatie”, dat op 14 juni 1962 te Parijs werd ondertekend,

Zijn overeengekomen als volgt:

1. De uitgaven van de Organisatie gedurende de eerste acht jaar na de inwerkingtreding van het Verdrag mag de driehonderd zes miljoen rekeneenheden (tegen de op de datum van de ondertekening van dit Protocol geldende prijzen) niet overschrijden, met dien verstande dat de in artikel X van het Verdrag bedoelde Raad bij de drie-jaarlijkse vaststelling van de omvang der middelen krachtens de leden 4 (c) en (d) van artikel X van het Verdrag door middel van een met eenparigheid van stemmen van alle Lid-Staten genomen besluit dit bedrag kan wijzigen in het licht van belangrijke wetenschappelijke of technische ontwikkelingen.

2. De Organisatie stelt haar programma vast met inachtneming van de grenzen der uitgaven vastgesteld in paragraaf 1 van dit Protocol.

3. De Staten die partij zijn bij dit Protocol dienen bereid te zijn om de Organisatie gedurende de eerste periode van drie jaar, te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van het Verdrag, een bedrag ter beschikking te stellen van ten hoogste achtenzeventig miljoen rekeneenheden en om, behoudens definitieve vaststelling overeenkomstig de bepalingen van lid 4 (c) van artikel X van het Verdrag, de Organisatie gedurende de tweede periode van drie jaar, te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van het Verdrag, een bedrag ter beschikking te stellen van ten hoogste honderd tweeëntwintig miljoen rekeneenheden.

4. Dit Protocol staat open voor ondertekening door Staten die het Verdrag hebben ondertekend. Het dient te worden bekrachtigd.

5. Dit Protocol treedt in werking op de datum van inwerkingtreding van het Verdrag, mits de voorwaarden voor de inwerkingtreding van het Verdrag, neergelegd in artikel XXI daarvan, eveneens zijn vervuld ten aanzien van dit Protocol.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe behoorlijk gemachtigd dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN te Parijs, de veertiende juni negentienhonderd tweeënzestig, in de Engelse en de Franse taal, zijnde de beide teksten gelijkelijk authentiek, in een enkel exemplaar, dat wordt nedergelegd in het archief van de Franse Regering, die daarvan aan alle ondertekenende en toetredende Staten gewaarmerkte afschriften doet toekomen.

(Voor de ondertekeningen zie *Trb. 1963, 2, blz. 38 en 39, alsmede blz. 1 hierboven.*)

D. GOEDKEURING

E. BEKRACHTIGING

G. INWERKINGTREDING

Zie *Trb. 1963, 2.*

J. GEGEVENS

Voor het op 29 maart 1962 te Londen gesloten Verdrag tot oprichting van een Europese Organisatie voor de ontwikkeling en de vervaardiging van dragers voor ruimtevoertuigen zie ook *Trb. 1963, 18.* Vergelijk ook *Trb. 1963, 19*

Uitgegeven de vierde maart 1963.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.